

#DKVILD
SAMMEN OM ET VILDERE DANMARK

Projektindstilling til:

Danmarks VILDESTE kommune

HØRSHOLM KOMMUNE

Finale grønbogen

Kommunenavn:

Hørsholm Kommune

Kontaktperson(-er):

Lise Kloster Bro, programleder for biodiversitetsarbejdet, lkb@horsholm.dk, tlf:30254501
Emil Duygu Johansen, projektleder for biodiversitetsarbejdet, edj@horsholm.dk,
tlf:50566960

Jeres VILDE projektside:

<https://www.horsholm.dk/borger/veje-og-groenne-omraader/biodiversitet-i-hoersholm-1>
<https://www.vildmedvilje.dk/horsholm/>

Her vises de vilde projekter, der laves i kommunen og arrangementer slås op mv. Vores målgrupper adresseres dog primært gennem historier i de lokale medier og gennem egne netværk på sociale medier.

Finaleprojektets titel/overskrift:

Biodiversitetsstrategi:

Fælles om det VILDE liv – Visioner, handling og langsigtede planer.

Kort beskrivelse af projektet:

Hørsholm Kommune har kickstartet arbejdet med biodiversitet både fysisk og mentalt. Vi samler erfaringer og indsatser i en langsigtet strategi.

Vi kortlægger vores natur, målretter plejeindsatser og omstiller vores materielgård til naturvenlig drift. Vi arbejder med naturforståelse og er nået langt ift. at skabe engagement blandt borgere og virksomheder.

Handling baner vejen for en langsigtet indsats.

Vores tilgang er progressiv. I stedet for planlægning og papir har vi iværksat fysiske tiltag på egne arealer. "Forsøg og mod til at fejle" har fået os langt, krydret med en struktureret erfaringsopsamling, der sikrer et robust grundlag til at udpege indsatser i en biodiversitetsstrategi. I åbenhed og gennem dialog favner vi vidensopbygning og omstilling af områder, som vi ellers ikke er herre over.

Arbejdet har været i gang siden maj 2021 og strategien forventes færdig ultimo 2022. I 2026 forventer vi, at naturvenlig drift er fuldt integreret i arbejdet med naturen, byen og det åbne land.

Vi arbejder med 4 overordnede mål:

- at forbedre **naturkvaliteten**
- at fremme **naturforståelsen**
- at omstille til **naturvenlig drift**
- at integrere biodiversitet i **byplanlægningen**

Udvalgte tiltag

Naturkvalitet

- Genskab naturlig hydrologi ved "Krebseklosøen".
- Skovgræsning og veteranisering af træer i Kokkedal skov.
- 20.000 m² bynære udsåninger med hjemmehørende urter, med lokal proveniens.

Naturforståelse

- Borger- og virksomhedsarrangementer om biodiversitet, herunder "Sommerfuglehaver", "Vilde haver" havevandring og konkurrencer.
- Skoleprojekter med grusbanker i åen og øget vandstand i Ellemosen.

Naturvenlig drift

- Nye naturvenlige driftsbeskrivelser er undervejs – revidering af kommunes særlige arbejdsbeskrivelser (SAB)
- naturpleje, f.eks. høslæt, afbrænding og græsning erstatter slåning og "lad stå til" på vores naturarealer.
- Ny "ekstensiv" æstetik i bybilledet, f.eks. 2 slæt på vejrabatterne, frem for 8 slåninger.
- Hjemtagning af kommunens bortforpagtede landbrugsarealer, med henblik på omdannelse til naturarealer.

Biodiversitet i byplanlægningen

- Træpolitik under udarbejdelse
- Lokalplan for Kokkedal Station. Forsøg med biodiversitet i lokalplanerne.
- Revision af drifts- og plejeplaner i forbindelse med fredninger.

Hvorfor skal netop dette projekt og jeres kommune kåres som Danmarks VILDESTE:

Vi prioriterer en proces, som sikrer forankring, vidensopbygning og tværfagligt samarbejde i administrationen. Vores arbejde skaber både handling, begejstring, engagement og vedvarende forandring. Den helhedsorienterede tilgang skaber en kulturforandring og gør os til Danmarks Vildeste kommune, også når konkurrencen er overstået.

Beskriv hvordan projektet lever op til de overordnede bedømmelseskriterier

- **Nytænkende:** *Vi afprøver tiltag i lille skala, før det udbredes til stor skala. Det giver politisk momentum, speeder læringsprocesser op, og skaber grobund for fremtidig prioritering af større naturprojekter.*

Engagerende: *Vi inviterer borgerne tæt på og udvikler vores indsats i samarbejde med lokale ildsjæle. Havevandringer, foredrag og netværk flytter naturforståelsen. Kommunikation og konkurrencer når bredere ud.*

Vedvarende: *Kulturforandringen er i gang, og der er stor politisk opbakning til biodiversitetsarbejdet. Der er afsat midler til omstillingsfasen, men vigtigst af alt driftsmidler til efter omstillingen.*

- **Stort:** *Vi er en lille kommune og arbejder med det vi har. Vi opnår areal gennem summen af vores mange projekter – ikke kun kommunale, men også blandt vores virksomheder, institutioner og borgere.*
- **Intelligent:** *Biodiversitetsstrategien binder det hele sammen med de 4 mål. Vi arbejder med en kulturel omstilling, det vokser op nedefra og bliver forankret i vores egen kontekst.*

Hvilken læring har kommunekonkurrencen givet, som kan bruges fremadrettet i kommunens(-ernes) naturindsatser?

Blomster i byrummet, har skabt momentum og bidraget til øget politisk interesse. Blomster skaber synlighed, og kan bane vejen for de tungere naturtiltag. Uddeling af blomsterfrø til borgere, bolig- og grundejerforeninger, er blevet en platform til dialog og involvering. Vi har erfaret at det gode tillidsfulde samarbejde er nøglen til at lykkes, både mellem politikere, administration, drift og borgere.

Beskriv/illustrer kommunens bedste, billigste og delbare VILDE råd, som andre kommuner kan lade sig inspirere af:

Vi skal lære undervejs

Vi afprøver i lille skala, før det udbredes til stor skala. Det giver mulighed for læring, både ift. samarbejde, metode og maskinel mv. Vi er ikke bange for at lave fejl undervejs, det må vi gerne - så længe vi lærer af dem.

Haren og skildpadden

Sæt gang i noget visuelt, flot, kommunikerende og engagerende - og kør det lange seje træk ved siden af.

Giv administrationen tid og spillerum til naturomstillingen.

Omstilling tager tid og kræver fuld fokus på langsigtet forandring og drift. Sørg for at sætte tid, mandskab og midler af da det er altafgørende for at lykkes på lang sigt.

Lad det vokse op indefra

Biodiversitetsarbejdet i Hørsholm Kommune er tilrettelagt som et program forankret i et tværfagligt biodiversitetsteam i kommunen. Det opbygger og forankrer viden internt i organisationen. Det er kimen til en stærk samarbejdskultur omkring natur. Bonus: fastholdelse og tiltrækning af fagkompetent personale understøttes.